

Læseplan til

Ledelseskommunikation i praksis

Fagansvarlig og underviser:
Christina Pontoppidan, Center for journalistik, SDU
cpon@journalism.sdu.dk

1. Lederen opøver retorisk situationsforståelse og selvfremstilling

Tid: Torsdag den 3/9 kl. 10.00-16.30

Sted: Lokale 097

Underviser: Christina Pontoppidan

Kort om dagen

Den troværdige leder forstår på en gang at tilpasse sin retorik til forskellige situationer og formår at fremstå konsistent på tværs af situationer. Den første kursusdag får du redskaber til at analysere mundtlige og skriftlige retoriske situationer og til at analysere din egen retoriske selvfremstilling.

- Fagets opbygning og eksamen: Systematisk produktion og begrebslig refleksion
- Ethos: Retorisk selvfremstilling og troværdighed
- Den retoriske situation: Klarhedens kvadrat og pentagonen

Forberedelse til dagen

Medbring:

- 1) En tale, du har holdt som leder ELLER en tekst, hvor du står som afsender i egenskab af leder. Teksten/talen må maks. være 2 A4-sider (det kan evt. være et uddrag) og skal medbringes printet i tre eksemplarer. Vær indstillet på, at to-tre medstuderende læser og analyserer teksten/talen.
- 2) En idé til en tale, du kan holde som leder – fx en nytårstale, en translokationstale eller en tale på et månedsmøde.
- 3) En idé til en tekst, du kan skrive som leder – fx et debatindlæg eller et nyhedsbrev.

Tale- og tekstideen kan med fordel være det kommende eksamensprodukt (en tekst eller en tale på 2 normalsider). Det giver dig mulighed for at gennemarbejde produktet i løbet af kurset ud fra de teoretiske temaer, som hver undervisningsgang præsenterer.

Læs:

- Gabrielsen og Christiansen: *Talens magt*, kapitel 1, 3 og 6.
- Jørgensen og Onsberg: *Praktisk Argumentation*, kapitel 4.

- Pontoppidan: *Gør teksten klar*, kapitel 2 og 6.

2. Lederen argumenterer klart og vinkler sine budskaber strategisk

Tid: Torsdag den 1/10 kl. 10.00-16.30

Sted: Lokale 097

Underviser: Christina Pontoppidan

Kort om dagen

Lederens argumenter skal være nøje udvalgte, så de både opbygger troværdighed og appellerer til publikums værdier og interesser. I dag bliver du præsenteret for forskellige argumenttyper og for en metode til at finde den mest motiverende vinkel. Du lærer også at fokusere din argumentation med soundbites og at holde fast på din præmis, når du bliver udfordret.

- Toulmins argumentmodel: Påstand, belæg og hjemmel
- Topik: Kataloger over begrundelsesformer, påstandstyper og vinkler
- Sound bites: Slagkraftige fokussætninger

Forberedelse til dagen

Upload på Blackboard senest den 25. september:

- 1) En udfyldt pentagon for din tale. Maks én side.
- 2) En udfyldt klarhedens kvadrat for din tekst. Tekstens formål skal indeholde en dominerende sproghandling – fx *eksemplificere, retfærdiggøre, fortælle, beskrive, argumentere, analysere*. Maks. én side.

Medbring:

- 1) En påstand fra dit arbejdsliv, som du ønsker tilslutning til – fx 'vi må arbejde hurtigere', 'den nye struktur er en fordel', 'faglighed gør det ikke alene', 'mangfoldighed er en styrke'.

Læs:

- Jørgensen og Onsberg: *Praktisk Argumentation*, kapitel 1, 2, 3, 5 og 6.
- Gabrielsen og Christiansen: *Talens magt*, kapitel 4.
- Pontoppidan, Christina og Gabrielsen, Jonas: "Topik: En overset vinkel på ledelse", *Ledelse i dag* 2017, maj. (Teksten ligger på Blackboard).
- Gabrielsen, Jonas og Høedt-Rasmussen, Inger: "Juridiske sound bites: Gør centrale holdninger til slagkraftige formuleringer". I: Gabrielsen & Høedt-Rasmussen, *Juridisk gennemslagskraft*, 2012, Jurist- og økonomforbundets forlag. (Teksten ligger på Blackboard).

3. Lederen gør sin tekst og tale levende

Tid: Mandag den 26/10 kl. 10.00-16.30

Sted: Lokale 097

Underviser: Christina Pontoppidan

Kort om dagen

Gode ledertaler og -tekster er ikke bare stramt fokuserede og overbevisende vinklet – de er også konkrete, velkomponerede og kreative. I dag får du en indføring i, hvordan du med enkle greb kan gøre dine pointer levende, vække det narrative begær og styre uden om ledersprogets faldgruber.

- Fokusgreb: Personer, udvikling og fragmenter
- Eksempler: Konkretiserede pointer
- Formgreb: Brud, begær og benspænd
- Formuleringsgreb: Billeder, lyde og lag

Forberedelse til dagen

Upload på Blackboard senest den 19. oktober:

- 1) Den vinkel, der skal styre din tale. Begrund valget med maks. 5 sætninger.
- 2) Den vinkel, der skal styre din tekst. Begrund valget med maks. 5 sætninger.

Medbring:

- 1) En idé til en tekst eller tale, som du skal skrive eller holde – og som du gerne vil gøre levende.

Læs:

- Gabrielsen og Christiansen: *Talens Magt*, kapitel 5, 7 og 8.
- Pontoppidan og Graae: *Giv teksten liv*. Hele bogen.

4. Lederen skriver klare tekster

Tid: Torsdag den 30/11 kl. 10.00-16.30

Sted: Lokale 097

Underviser: Christina Pontoppidan

Kort om dagen

I dag stiller vi skarpt på den klare tekst. Vi ser på teksten som en visuel kommunikationsform og gennemgår principper for, hvordan man kan guide sin læser igennem sin tekst med klare afsnit, sætninger og ord. Du skal have systematisk feedback på din egen tekst trin for trin.

- Tekstelementer: Visuelt vejledende tekster
- Pointstyring: Afsnit, der viser tekstens indholdsmæssige skift
- Sætninger: Tekstens åndedræt
- Ordvalg: Præcision og økonomi
- Responshjul: Systematisk feedback på tekstens fokus, afsnit, sætninger og ord

Forberedelse til dagen

Medbring:

- 1) En tekst, du har skrevet som leder. Maks. 2 A4-sider og printet i 3 eksemplarer.

Læs:

- Pontoppidan: *Gør teksten klar*, kapitel 1, 3, 4 og 5.

5. Lederen taler til organisationen

Tid: Mandag den 16/11 kl. 10.00-16.30

Sted: Lokale 097

Undervisere: Christina Pontoppidan, Mads Højlyng og Heidi Jønch-Clausen

Kort om dagen

I dag stiller vi skarpt på det mundtlige rum og ledertalens mulighed for at sætte retning i organisationen. Denne sidste undervisningsgang skal du på gulvet og teste, om din tales formål er klart, om publikum kan følge strukturen og bliver fanget af dine formuleringer. Du får systematisk feedback på din tales form og indhold og din fremførelse. Vi samler kursets tråde, evaluerer og forbereder eksamen.

- Det mundtlige rum: Muligheder og begrænsninger
- Actio: Gennemslagskraft i krop og stemme
- Opsamling på kurset
- Eksamensspørgsmål

Forberedelse til dagen

Medbring:

- 1) En tale på maks. 4 minutter. Manuskriptet skal være printet i 3 eksemplarer.

Læs:

- Gabrielsen og Christiansen: *Talens Magt*, kapitel 2 og 9.
- Gabrielsen, Jonas og Mouton, Nico. "Kan man tale sig til en ny organisationskultur?". I: Gabrielsen & Møller (red.), *Ledere, der taler – taler, der leder*, 2014, Frydenlund. (Teksten ligger på Blackboard).
- Sørensen, Nanna Vestgård: "Sammenhængen mellem vokale kendetegn og lytterens opfattelse af en talers personlige egenskaber". I: Hansen & Pedersen (red.), *Stemmen og tilhørerne*, 2016, Retorikforlaget. (Teksten ligger på Blackboard).

Pensum

Fagets fire grundbøger er:

- Jørgensen, Charlotte og Onsberg, Merete (2008): *Praktisk Argumentation* (3. udgave). Nyt Teknisk Forlag.
- Gabrielsen, Jonas og Juul Christiansen, Tanja (2010) (2. udgave). *Talens Magt. Indføring i mundtlig retorik*. Hans Reitzels Forlag.
- Pontoppidan, Christina (2013): *Gør teksten klar. Principper for klart skriftsprog*. Samfundslitteratur.
- Pontoppidan, Christina og Graae, Andreas Immanuel (2016): *Giv teksten liv. Greb der griber*. Samfundslitteratur.

Kursets øvrige tekster finder du på Blackboard.